

## *Hồi Thử Một Trăm*

### **LỖ TRỌNG LIÊN QUYẾT KHÔNG CHỊU TÔN TÂN TÍN LÃNG QUÂN TRỘM BINH PHÙ CỨU TRIỆU**

**L**ã Bất Vi cùng Dị Nhân về đến Hàm dương, đã có người báo trước cho thái tử An Quốc biết. An Quốc Quân bảo Hoa Dương phu nhân rằng:

– Con ta đã về đến nơi!

Rồi cùng phu nhân ngồi trong nhà giữa để đợi. Bất Vi bảo Dị Nhân rằng:

– Hoa Dương phu nhân là con gái nước Sở, điện hạ đã làm con, nên dùng y phục người Sở vào chào để tỏ lòng quyến luyến.

Dị nhân theo lời, thay áo xong, đi vào đông cung, trước lạy An Quốc Quân, rồi lạy phu nhân, khóc mà nói rằng:

– Đứa con bất hiếu này, lâu ngày cách mặt song thân, không được châu hâu, cúi xin hai thân tha cho tội bất hiếu!

Phu nhân thấy Dị Nhân đầu đội mũ phương nam, chân đi giày da báo, áo ngắn, đai da, lấy làm lạ hỏi:

– Con ở Hàm đan, sao lại bắt chước cách ăn mặc của người Sở?

Dị Nhân lạy nói rằng:

– Đứa con bất hiếu này ngày đêm tưởng nhớ mẹ hiền, cho nên chế riêng quần áo nước Sở mà mặc để tỏ lòng nhớ thương.

Phu nhân cả mừng nói rằng:

– Thiếp là người Sở, xin lấy nó làm con.

An Quốc Quân nói:

– Từ nay con nên đổi tên họ là Tử Sở.

Dị Nhân lạy dạ, An Quốc Quân hỏi Tử Sở làm sao trốn về được, Tử Sở đem việc vua Triệu mưu hại và việc Bất Vi phá cửa nhà để đốt lột, kể hết một lượt. An Quốc Quân liền cho mời Bất Vi vào, yên ủi rằng:

– Không có tiên sinh, thì tôi mất đứa con hiền hiếu. Nay lấy hai trăm vạt ruộng bổng Đông cung và một tòa nhà, năm chục cân vàng, tạm để tiên sinh tiêu dùng, đợi phụ vương về nước sẽ gia tặng quan chức sau.

Bất Vi tạ ơn lui ra, còn Tử Sở ở lại trong cung Hoa Dương phu nhân.

Lại nói công tôn Kiên đêm ấy mãi đến gần sáng mới tỉnh rượu, các người tả hữu đến báo là cả nhà vương tôn nước Tần không biết đi đâu, bèn sai người đi hỏi Lã Bất Vi thì Bất Vi cũng đi rồi. Công Tôn Kiên cả sợ nói rằng:

– Bất Vi nói trong ba ngày nữa mới đi, làm sao nửa đêm đã đi ngay?

Rồi đến cửa nam tra hỏi, tướng giữ cửa đáp rằng gia quyến Bất Vi ra khỏi thành đã lâu, và đó là họ dâng theo lệnh Kiên. Công Tôn Kiên nói:

– Có thấy vương tôn Dị Nhân không?

Tướng giữ cửa nói:

– Chỉ thấy cha con họ Lã và mấy người đầy tớ, chứ không thấy có Dị Nhân.

Công Tôn Kiên dậm chân than rằng:

– Trong bọn đầy tớ ấy tất có Dị Nhân, thôi ta mắc mưu thằng lái buôn rồi!

Lập tức dâng biểu lên vua Triệu, thú tội canh giữ không cẩn thận, để con tin nước Tần là Dị Nhân trốn mất, tội thực khôn tránh. Rồi cầm gươm đâm cổ mà chết. Vua Tần từ khi vương tôn Dị Nhân trốn về được, lại càng ra sức đánh Triệu. Vua Triệu sai sứ cầu Ngụy tiến binh. Khách tướng quân là Tân Viên Diễn hiến kế rằng:

– Tần sở dĩ gấp vây Triệu là có cớ. Trước đây Tần cùng Mân Vương nước Tề tranh nhau xưng đế rồi lại thôi, nay Mân Vương đã chết, Tề càng yếu, chỉ còn một mình Tần là hùng cường, mà chưa xưng đế, thì chưa được hài lòng. Ngày nay cứ đem quân đánh lẫn mãi không thôi, ý riêng vua Tần là chỉ muốn cầu được xưng đế mà thôi. Vậy ta nên nói với nước Triệu sai sứ đến xin vua Tần làm đế, vua Tần tất mừng mà bãi binh, đó là lấy hư danh mà tránh khỏi thực họa vậy.

Vua Ngụy vốn sợ việc cứu Triệu, nên cho kế ấy là rất phải, sai ngay Tân Viên Diễn theo sứ Triệu đi sang Hàm Đan, đem kế ấy nói với vua Triệu. Vua Triệu cùng quần thần bàn xem nên chăng thế nào, mỗi người một ý, mãi không quyết định được. Bình Nguyên Quân trong lòng bối rối, cũng không quyết định ra thế nào. Bấy giờ, có người nước Tề là Lỗ Trọng Liên năm mươi hai tuổi đã khuất phục được tay biện sĩ Điền Ba, người bấy giờ khen là “Thiên lý câu”. Điền Ba nói:

– Người ấy là con thỏ bay, há chỉ là con ngựa đi được ngàn dặm thôi ư?

Khi lớn lên, Lỗ Trọng Liên không thích làm quan, chỉ thích đi chơi xa, giải quyết những sự khó khăn, bối rối cho người. Bấy giờ Lỗ Trọng Liên cũng đang ở trong thành Hàm Đan nước Triệu, nghe nói sứ Ngụy đến tôn Tần làm đế, thì giận lắm, bèn đến yết kiến Bình Nguyên Quân, nói rằng:

– Người ngoài đường nói ngày sắp mưu tôn Tần làm đế, việc ấy có không?

Bình Nguyên Quân nói:

– Thằng này như con chim sợ cung, hồn phách đã lạc rồi, còn dám nói gì nữa. Việc ấy là do vua Ngụy sai tướng quân Tân Viên Diễn sang nói đó thôi.

Lỗ Trọng Liên nói:

– Ngài là một vị hiền công tử trong thiên hạ mà lại ủy thác sinh mệnh cho người khách nước Ngụy ư? Bây giờ Tân Viên Diễn ở đâu, tôi xin lấy lễ phải trái nói với ông ta để ông ta về đi thôi.

Bình Nguyên Quân bèn nói với Tân Viên Diễn. Tân Viên Diễn vốn đã nghe tiếng Lỗ Trọng Liên, biết Lỗ Trọng Liên là người hùng biện, sợ quấy rối cái kế của mình, bèn từ chối không muốn tiếp kiến. Bình Nguyên quân cố nài ép, Tân Viên Diễn bèn chịu mời Lỗ Trọng Liên cùng đến công quán, để hội kiến. Tân Viên Diễn nhìn Lỗ Trọng Liên, thấy thần thanh cốt sáng, có cái phong độ thần tiên, thì đem long kính trọng, nói rằng:

– Tôi xem vẻ thanh cao của tiên sinh, chắc không phải muốn cầu xin Bình Nguyên Quân điều gì. Vậy sao cứ ở mãi trong cái thành bị vây này mà không đi?

Lỗ Trọng Liên nói:

– Liên này không có xin gì Bình Nguyên Quân cả, nhưng có điều muốn xin với tướng quân.

Diễn nói:

– Tiên sinh xin điều gì?

Liên nói:

– Xin giúp Triệu và chớ tôn Tần làm đế.

Diễn nói:

– Tiên sinh lấy gì giúp Triệu?

Liên nói:

– Tôi sẽ khiến nước Ngụy cùng nước Yên giúp sức, còn Tề, Sở thì đã giúp rồi.

Diễn cười rồi nói rằng:

– Yên thì tôi không biết, còn Ngụy thì tôi đây là người Đại lương, tiên sinh làm gì mà có thể bắt tôi giúp Triệu?

Liên nói:

– Ngụy chưa thấy cái hại Tần xưng đế thế nào, nếu thấy rõ cái hại, thì tất là phải giúp Triệu.

Diễn nói:

– Tần xưng đế thì hại thế nào?

Liên nói:

– Tần là một nước bỏ lễ nghĩa mà chuộng công lợi, cậy sức mạnh, quen lừa dối, tàn hại sinh linh, nay nó đang làm chủ hầu mà còn như thế, nếu nó lại xưng đế thì tất lại càng tàn nhẫn. Liên này thà nhảy xuống bể đông mà chết, chứ không chịu làm dân nước ấy. Vậy mà Ngụy lại cam tâm làm kẻ dưới nó ư?

Diễn nói:

– Nào phải Ngụy cam tâm làm kẻ dưới! Vì như mười tên đầy tớ mà theo một người, há phải trí lực không bằng chủ nhân đâu, chỉ là sợ đó thôi.

Liên nói:

– Ngụy lại coi mình như kẻ đầy tớ ư? Tôi sẽ khiến vua Tần mổ và ướp thịt vua Ngụy!

Diễn phật ý, nói rằng:

– Tiên sinh có cách gì khiến được vua Tần mổ và ướp thịt vua Ngụy?

Liên nói:

– Xưa kia, Quý hầu, Ngạc hầu, Văn vương là ba vị đại thần của vua Trụ, Quý hầu có người con gái đẹp đem dâng vua Trụ, người con gái không hiểu dâm, nên bị Trụ giận, giết đi và ướp thịt Quý hầu. Ngạc hầu can, Trụ lại mổ luôn cả Ngạc hầu, Văn vương nghe tin chỉ than ngậm mà cũng bị Trụ giam vào Dữu lý, xuýt nữa bị giết. Nào phải hai vị đại thần ấy trí lực không bằng vua Trụ đâu? Nhưng thiên tử đối xử với chư hầu, vốn là như thế. Tần đã xưng đế tất bắt Ngụy phải vào triều. Nếu Tần làm cai việc giết Quý hầu, Ngạc hầu, thì ai có thể cấm được?

Tân Viên Diễn nghĩ ngợi chưa đáp ra sao.

Liên lại nói:

– Không những thế mà thôi, Tần mà xưng đế, tất lại thay đổi các đại thần của chư hầu, đuổi người ghét đi mà dựng người yêu lên, lại sẽ xem con gái và thiếp làm vợ các vua chư hầu, vua Ngụy chắc có được yên ổn mà ở ngôi không?

Tân Viên Diễn bèn đứng vậy, vái hai vái mà nói rằng:

– Tiên sinh thực là bức thiên hạ sĩ vậy. Diễn xin về tâu với quốc vương từ nay không dám lại nói đến việc tôn Tần nữa.

Vua Tần nghe tin sứ Ngụy đến bàn việc tôn Tần thì mừng lắm, hoãn việc đánh thành để đợi xem, đến khi nghe cái nghị ấy không thành sứ Ngụy đã đi, bèn than rằng:

– Trong cái thành bị vây này còn có người giỏi, không nên khinh thường.

Bèn lui quân đóng ở Phần thủy, dặn Vương Hạc phải lưu tâm phòng giữ.

Lại noi sau khi Tân Viên Diễn đi rồi, Bình Nguyên Quân lại sai người đến Hạ nghiệp, cầu cứu với Tấn Bĩ, Bĩ lấy cớ là có mệnh vua mà từ chối. Bình Nguyên Quân bèn gửi thư cho Tín Lăng Quân Vô Kỵ, nói rằng:

“Thắng này sở dĩ kết nghĩa hôn nhân với công tử, là nghĩ công tử có lòng cao nghĩa hay cứu giúp sự khốn ách cho người, nay thành Hàm đan sắp phải hàng Tần, mà quân cứu viện của Ngụy không đến, như vậy Thắng này còn trông cậy người than về nỗi gì? Bà chị của công tử lo thành phá, ngày đêm thương khóc, công tử dù chẳng nghĩ đến Thắng thì chớ, nhưng lại không nghĩa đến chị ư?”

Tín Lăng Quân sau khi được bức thư ấy, nói luôn với vua Ngụy xin truyền cho Tấn Bĩ tiến binh. Vua Ngụy nói:

– Nước Triệu không chịu tôn Tần làm đế, lại muốn nhờ sức người khác để

lui Tần ư?

Vua Ngụy quyết ý không cho, Tín Lãng Quân lại sai tân khách biện sĩ, dung trăm cách nói khéo, vua Ngụy vẫn khăng khăng không nghe. Tín Lãng Quân nói:

– Cái nghĩa ta không thể phụ Bình Nguyên Quân được, ta thà một mình sang Triệu cùng Bình Nguyên Quân cùng chết!

Rồi sắp hơn trăm cỗ xe, ước với các tân khách muốn xông thẳng vào quân Tần, để chết theo Bình Nguyên Quân. Tân khách xin đi theo hơn nghìn người. Khi đi qua Di môn, đến từ biệt Hầu sinh. Hầu sinh nói:

– Công tử cố lên, tôi già rồi không thể đi theo được, xin trở trách!

Tín Lãng Quân luôn luôn nhìn Hầu sinh. Hầu sinh không nói gì cả. Tín Lãng Quân buồn bực mà đi, chùng được hơn mười dặm nghĩ thầm ta đãi Hầu sinh có thể nói là hết lễ, nay ta đi sang Tần là đi và chỗ chết, mà Hầu sinh tuyệt không nói được một câu hay nửa lời để mưu tính cho ta, lại không ngăn trở ta đi, như thế thật đáng lấy làm lạ quá! Nghĩ vậy rồi bảo tân khách hãy dừng lại, một mình quay xe trở lại yết kiến Hầu sinh. Tân khách đều nói:

– Cái lão già gần chết ấy, đã tỏ ra là đồ vô dụng, công tử còn đến làm gì nữa?

Tín Lãng Quân không nghe. Đến nơi đã thấy Hầu sinh đứng ở ngoài cửa, cười mà nói rằng:

– Doanh này chắc thế nào công tử cũng trở lại.

Tín Lãng Quân nói:

– Sao tiên sinh lại biết là tôi tất trở lại?

Hầu sinh nói:

– Công tử đãi tôi hậu, nay công tử đi vào nơi nguy hiểm mà tôi không đi tiễn, tất là giận tôi, cho nên tôi biết là công tử tất trở lại.

Tín Lãng Quân vái hai vái nói rằng:

– Lúc đầu Vô Kỵ này ngỡ là có điều lỗi với tiên sinh, mà bị ghét bỏ, cho nên phải trở lại để xin cho biết là vì cớ gì?

Hầu sinh nói:

– Công tử nuôi khách đã vài mươi năm nay, chưa nghe một người khách nào nghĩ ra một kế gì, mà chỉ biết cùng công tử xông vào quân Tần, khác gì đem thịt đến cho hổ đói, phỏng có ích gì không?

Tín Lãng Quân nói:

– Vô Kỵ này cũng biết là vô ích, nhưng nghĩ cùng Bình Nguyên Quân là chỗ than, không thể sống một mình, nay tiên sinh có kế gì giúp cho được không?

Hầu sinh nói:

– Mời công tử hãy vào nhà, để lão thần nghĩ kế đã.

Bèn đuổi các người theo hầu ra ngoài rồi hỏi rằng:

– Nghe nói nàng Như Cơ được vua Ngụy yêu lắm phải không?

Tín Lăng Quân nói:

– Phải.

Hầu sinh nói:

– Doanh này lại nghe người cha nàng Như Cơ năm xưa bị người ta giết, Như Cơ nói với vua muốn báo thù cha, nhưng tìm kẻ thù ba năm mà không được. Về sau công tử có sai khách chém đầu kẻ ấy để dâng Như Cơ. Việc ấy có quả thế không?

Tín Lăng Quân nói:

– Quả có việc ấy.

Hầu sinh nói:

– Như Cơ cảm cái ơn công tử, muốn vì công tử mà chết, không phải mỗi một ngày. Nay cái binh phù của Tấn Bĩ ở trong chỗ vua nằm, chỉ có Như Cơ có thể lấy trộm được. Công tử nếu chịu khó xin với Như Cơ, Như Cơ tất là nghe theo, công tử được cái binh phù ấy, có thể cướp được binh quyền của Tấn Bĩ, để cứu Triệu mà lui được quân Tần, đó là cái công của ngũ bá vậy.

Tín Lăng Quân nghe nói như người ngủ mê mới tỉnh, lạy hai lạy tạ ơn, rồi bảo tân khách hãy đợi cả ngoài thành, một mình quay xe về nhà, nhờ một người nội thị quen than, tên là Nhan An đem việc lấy trộm binh phù xin riêng với Như Cơ. Như Cơ nói:

– Công tử đã xin đến, dù nguy hiểm thế nào thiếp cũng không dám từ!

Đêm ấy vua ngụy uống rượu say, Như Cơ liền lấy trộm hỏ phù giao cho Nhan An, chuyển đưa cho Tín Lăng Quân. Tín Lăng Quân được binh phù, lại đến hỏi Hầu sinh.

Hầu sinh nói:

– Làm đại tướng ở bên ngoài, có khi không tuân mệnh vua cũng được. Công tử khi đã hợp binh phù rồi mà Tấn Bĩ không tin, còn muốn tâu lại với vua Ngụy một lần nữa, thì việc hỏng mất. Tôi có người khách là Chu Hối, là tay lực sĩ, công tử nên đem hắn cùng đi. Tấn Bĩ nghe thì hay lắm, nếu không nghe thì sai Chu Hối đánh chết đi!

Tín Lăng Quân bỗng chảy nước mắt khóc.

Hầu sinh nói:

– Công tử sợ chăng?

Tín Lăng Quân nói:



– Tấn Bử là một lão tướng vốn không có tội gì, nếu vì không nghe mà ta phải giết đi, tôi nghĩ mà thương tâm, chứ không có sợ gì cả!

Nói rồi cùng Hầu sinh đi đến nhà Chu Hối, nói rõ sự tình.

Chu Hối nói:

– Tôi là một đứa hàng thịt hèn mạt, đời ơn công tử thời nhường hạ cố, sở dĩ không báo ơn lại, vì cho rằng cái lễ nhỏ chẳng làm gì. Nay công tử có việc khẩn cấp, chính là cái tình Hối này phải hiến thân.

Hầu sinh nói:

– Đáng lẽ tôi phải đi theo, nhưng vì tuổi già không thể đi xa được, xin lấy hồn tiền công tử. Dứt lời liền đâm cổ chết trước xe.

Tín Lăng Quân thương xót Hầu sinh, hậu cấp cho gia quyến, rồi lập tức cùng Chu Hối lên xe đi.

Lại nói vua Ngụy mất binh phù ở trong chỗ nằm ngủ, sau ba ngày mới biết, lấy làm lạ quá, hỏi Như Cơ, Như Cơ chỉ nói là không biết. Vua Ngụy sai đi tìm khắp trong cung chẳng thấy đâu cả, sai Nhan An đem cung nga, nội thị xem những đứa nào hầu ở nội tẩm đánh tra từng đứa. Nhan An chỉ giả vờ tra hỏi qua loa. Lại qua một ngày nữa, vua Ngụy mới sức nhớ ra công tử Vô Kỵ thường hết lời khuyên mình hạ lệnh cho Tấn Bử tiến binh, khách khứa ở nhà hấn, có nhiều kẻ giỏi nghề trộm cắp, việc này tất là hấn làm, chứ không còn ai nữa. Rồi lập tức cho triệu Tín Lăng Quân thì người đi triệu về báo là bốn năm ngày trước, Tín Lăng Quân đã cùng hơn nghìn tân khách và trăm cỗ xe đi ra ngoài thành, nghe nói là đi cứu Triệu. Vua Ngụy giận quá, lập tức sai tướng là Vệ Khánh mang ba nghìn quân luôn đêm đuổi theo Tín Lăng Quân.

Lại nói trong thành Hàm Đan mong mỗi quân cứu, mãi chẳng thấy quân nước nào đến cả. Dân chúng sức đã kiệt rồi, lao nhao bàn muốn ra hàng. Vua Triệu lo quá. Có người trưởng trạm tên là Lý Đồng bảo Bình Nguyên Quân rằng:

– Dân chúng ngày ngày phải ở trên mặt thành canh giữ, mà ngài yên hưởng giàu sang, thì còn ai chịu vì ngài mà ra sức nữa. Nếu ngài có thể bắt từ phu nhân trở xuống, đem ghép vào các hàng ngũ, chia việc mà làm, trong nhà có bao nhiêu tiền lụa, đem hết cho các tướng sĩ, tướng sĩ đang ở trong cơn nguy khổ, dễ biết cảm ơn, tất lại càng ra sức chống cự quân Tần.

Bình Nguyên Quân nghe theo như lời, lại mộ được hơn ba nghìn quân cảm tử, sai Lý Đồng thống suất, dòng dây qua thành mà ra, nhân lúc đêm đến cướp dinh, giết được hơn nghìn quân Tần. Vương Hạp sợ quá, phải lui ra ngoài ba mươi dặm hạ trại. Bấy giờ người trong thành mới hơi được yên tâm. Lý Đồng mình bị trọng thương, về đến thành thì chết, Bình Nguyên Quân thương khóc, sai chôn cất tử tế.

Lại nói Tín Lăng Quân đi đến Nghiệp hạ, vào yết kiến Tấn Bử, nói rằng:

– Đại vương nghĩ tướng quân đầu dãi ở bên ngoài đã lâu ngày, nên sai Vô Ky đến đây để chịu thay sự khó nhọc.

Nói xong bảo Chu Hối đem binh phù cho Tấn Bửu xét nghiệm. Tấn Bửu cầm binh phù ở tay, nghĩ thầm vua Ngụy đem mười vạn quân giao cho mình, mình dù hèn, nhưng chưa mắc tội phải thua trận, nay vua Ngụy chẳng có thư từ gì, mà công tử chỉ tay không mang cái binh phù đến đòi thay mình, việc này không thể vội tin được. Nghĩ vậy bèn bảo Tín Lăng Quân rằng:

– Công tử hãy tạm nghỉ vài ngày, đợi tôi đem quân ngũ lập thành sổ sách, bàn giao rõ ràng, có được không?

Tín Lăng quân nói:

– Thành Hàm đản tình thế rất nguy, phải lập tức đến cứu, lẽ nào lại còn đợi được.

Tấn Bửu nói:

– Thực không dám nói dối, vì việc này là quân cơ đại sự, để tôi còn phải tâu xin đại vương, rồi mới dám ra quân.

Tấn Bửu nói chưa dứt lời, Chu Hối thét lên rằng:

– Nguyên súy không vâng lệnh vua là có ý làm phản!

Tấn Bửu vừa hỏi được một câu “Mày là đứa nào?” thì Chu Hối đã lấy trong tay áo ra một cái vùi sắt nặng bốn mươi cân, nhằm đánh một cái vào đầu Tấn Bửu, vỡ sọ, vọt óc ra, chết ngay lập tức. Tín Lăng Quân cầm binh phù bảo chư tướng rằng:

– Vua Ngụy có mệnh, sai Tấn Bửu đem quân cứu Triệu. Tấn Bửu không vâng mệnh, nay đã giết chết. Ba quân phải yên lòng nghe lệnh không được dao động!

Trong dinh im lặng. Đến khi Vệ Khánh theo đến Nghiệp hạ, thì Tín Lăng Quân đã giết chết Tấn Bửu giữ lấy binh quyền rồi. Vệ Khánh biết là Tín Lăng Quân đã quyết cứu Triệu, muốn từ ra về, Tín Lăng Quân nói:

– Nhà người đã đến đây, chờ sau khi ta phá được quân Tần, hãy trở về tâu với đại vương!

Vệ Khánh phải nghe lời, sai người về trước, mật báo với vua Ngụy, còn mình thì ở lại trong quân. Tín Lăng Quân đại khao ba quân, lại hạ lệnh rằng cha con cùng ở trong quân thì cha về, an hem cùng ở trong quân thì anh về, con một không có an hem thì cho về nuôi cha mẹ, có tật bệnh thì được ở lại trong dinh chữa thuốc. Theo như lệnh ấy, số người cáo về chừng hai phần mười, còn được tám vạn tinh binh chỉnh tề bộ ngũ, định rõ quân pháp. Tín Lăng Quân tự mình đem các tân khách đi trước sĩ tốt, tiến đánh dinh Tần. Vương Hạp không ngờ quân Ngụy chột đến, thẳng thốt chống đánh. Quân Ngụy hăng hái tiến lên. Bình Nguyên Quân cũng mở cửa thành tiếp ứng, hai bên đại chiến, dậy đất vang trời. Vương Hạp tổn hại quân lính đến một nửa, chạy đến đại doanh Phần thủy. Vua Tần truyền lệnh



giải vây mà đi. Trịnh An Bình đốc suất hai vạn quân dàn đóng ở cửa đông, bị quân Ngụy ngăn lối không về được, nghĩ mình vốn là người Ngụy, bèn ra hàng quân Ngụy. Xuân Thân Quân nghe quân Tần đã giải vây, cũng rút quân về. vua Hàn thừa cơ lấy lại thành Thượng đẳng. Vua Triệu than hành đem trâu rượu ra khao quân, lạy tạ Tín Lãng Quân và nói rằng:

– Nước Triệu mất mà lại còn là nhờ ở sức công tử.

Bình Nguyên Quân cấp nỏ làm quân tiền khu cho Tín Lãng Quân. Tín Lãng Quân hơi có vẻ cậy công, Chu Hối nói:

– Người có ơn với công tử, công tử chớ nên quên, công tử có ơn với người, thì công tử phải quên đi. Công tử giả mệnh vua, cướp quân của Tấn Bĩ để cứu Triệu, đối với Triệu dẫu có công, nhưng đối với Ngụy lại là có tội, công tử lại tự lấy làm công ư?

Tín Lãng Quân cả thẹn nói rằng:

– Vô Kỵ này kính xin vâng lời dạy.

Khi Tín Lãng Quân vào thành Hàm đan, vua Triệu tự tay quét dọn cung thất để đón, giữ lễ chủ nhân rất là cung kính, rót rượu chúc mừng, ca tụng cái công cứu vớt nước Triệu, rồi đem đất Hoắc phong cho Vô Kỵ làm đất ăn lộc. Vô Kỵ nghĩ mình có tội với vua Ngụy, không dám về nước, bèn đem binh phù giao cho Vệ Khánh đốc quân về Ngụy, còn mình ở lại nước Triệu. Vua Triệu lại lấy ấp lớn phong cho Lỗ Trọng Liên, Lỗ Trọng Liên cố từ. Vua Triệu biếu nghìn cân vàng Liên cũng không nhận, nói rằng:

– Được giàu sang mà chịu khuất với người, thà cam bần tiện mà được tự do!

Tín Lãng Quân và Bình Nguyên Quân đều cố giữ lại, nhưng Lỗ Trọng Liên không nghe, rồi bỏ đi.

Bấy giờ nước Triệu có người xử sĩ là Mao công, ẩn thân trong bọn đánh bạc, lại có Tiết công ẩn thân trong nhà bán rượu. Tín Lãng Quân vốn nghe tiếng, sai Chu Hối đến hỏi thăm, hai người đều tránh mặt không tiếp. Bỗng một hôm Tín Lãng Quân theo dõi hai người, biết Mao công ở nhà Tiết công, thì không dung xe ngựa, chỉ đem theo một mình Chu Hối, vi phục (2), đi chân, giả làm người bán rượu, đi thẳng đến nơi, cùng hai người giáp mặt. Hai người đang cùng ngồi uống rượu. Tín Lãng Quân đi thẳng vào, tự nói họ tên và tỏ ý hâm mộ bấy lâu. Hay người chạy tránh không kịp, đành phải tiếp kiến, rồi bốn người cùng uống rượu, hết sức vui say mới tan. Từ đó, Tín Lãng Quân thường cùng Tiết công, Mao công cùng chơi. Bình Nguyên Quân nghe nói bảo phu nhân rằng:

– Tôi nghe lệnh đệ là bậc hào kiệt, trong đám công tử không ai bằng, thế mà nay lại chơi bời với thằng đánh bạc và thằng bán rượu, không phải cùng bậc với mình, e có hại cho danh dự!

Phu nhân đem lời ấy bảo Tín Lãng Quân.

Tín Lăng Quân nói:

– Tôi vẫn cho Bình Nguyên Quân là một người hiền, nên cam phụ vua Ngụy, mang quân đến cứu. Nay xem ra Bình Nguyên Quân giao tiếp tân khách, chỉ chuộng những người hào hoa, không cần hiền sĩ. Vô Kỵ này khi ở Ngụy, vẫn nghe Triệu có Mao công, Tiết công, tiếc không được giao du. Ngày nay được gặp mặt, dù nhún mình theo sau người ta, chưa chắc họ đã thêm chơi với mình, mà Bình Nguyên Quân lại lấy đó làm xấu hổ, sao gọi là biết yêu kẻ sĩ được. Bình Nguyên Quân không phải là kẻ hiền, ta không nên ở đây nữa.

Ngày ngày hôm ấy, Tín Lăng Quân bảo các tân khách sắp sửa hành trang đi sang nước khác. Bình Nguyên Quân nghe tin và hỏi rõ nguồn cơn, tự trách mình không biết, thực mình kém. Tín Lăng Quân lại ở lại nước Triệu.

Lại nói vua Ngụy tiếp được mật báo của Vệ Khánh, nói công tử Vô Kỵ lấy trộm binh phù, giết chết Tấn Bỉ, tự cầm quân đi cứu Triệu và Giữ Vệ Khánh ở trong quân không cho về nước. Ngụy vương giận quá, muốn bắt hết cả gia quyến Tín Lăng Quân và giết hết những tân khách của Tín Lăng Quân còn ở lại trong nước. Như Cơ bèn quì xin rằng:

– Đó không phải là tội công tử, chính là tội tiện thiếp này, tội thiếp thực đáng chết.

Vua Ngụy gầm thét cả giận hỏi rằng:

– Kẻ lấy trộm binh phù lại chính là mày ư?

Như Cơ nói:

– Cha thiếp bị người giết chết. Đại vương làm vua một nước, không thể báo thù cho thiếp mà công tử báo được, thiếp cảm cái ân sâu ấy, giận không có dịp gì để báo đền. Nay thấy công tử vì cơ thương chị, ngày đêm lo buồn, tiện thiếp không nỡ, cho nên cả gan lấy trộm binh phù giao cho công tử để được thay Tấn Bỉ cầm quân đi cứu Triệu. Ngụy với Triệu cũng như người trong một nhà, hoạn nạn nên cứu giúp nhau. Đại vương quên cái nghĩa ngày xưa, mà công tử biết cứu nạn người cùng nhà. May mà đánh được quân Tần, giữ gìn được nước Triệu, uy danh của đại vương lừng lẫy khắp mọi nơi, thiếp đây dù phải phân thân làm muôn mảnh cũng được vui long. Nay nếu bắt hết gia quyến và giết hết tân khách của Tín Lăng Quân đi, nếu Tín Lăng Quân mà thua trận thì cam chịu tội, nhưng ngộ mà Tín Lăng Quân thắng trận thì lúc ấy đại vương sẽ xử trí như thế nào?

Vua Ngụy ngẫm nghĩ hồi lâu, hơi nguôi cơn giận, hỏi rằng:

– Mày lấy trộm binh phù, nhưng tất phải có kẻ mang binh phù đi?

Như Cơ nói:

– Kẻ đem đi là Nhan An.

Vua Ngụy sai tả hữu trói Nhan An giải đến, hỏi rằng:

– Sao mày dám mang binh phù đưa cho Tín Lăng Quân?

Nhan An nói:

– Kể nô tì này chẳng biết cái gì là binh phù cả.

Như Cơ nhìn Nhan An nói rằng:

– Hôm trước ta sai mày đem chiếc hộp hoa thêu ra cho Tín Lăng phu nhân, trong hộp đựng binh phù đấy!

Nhan An hiểu ý liền khóc òa lên, nói rằng:

– Phu nhân sai bảo gì, khi nào tôi dám không tuân, tôi thấy cái hộp gói bọc mấy lần rất kỹ, vẫn tưởng là hộp hoa, ai ngờ trong lại đựng cái ấy, thực phu nhân làm tôi chết oan!

Như Cơ cũng khóc nói rằng:

– Thiếp có tội xin một mình cam chịu, không muốn để lụy đến người khác!

Vua Ngụy thét cưỡi trời cho Nhan An, đem giam vào ngục, Như Cơ thì bị đầy vào lãnh cung, một mặt sai dò tin Tín Lăng Quân xem được thua thế nào rồi sẽ định đoạt sau. Được hơn hai tháng, Vệ Khánh đem quân về triều, dâng nộp binh phù tâu rằng:

– Tín Lăng Quân đại thắng quân Tần, không dám về nước, nên ở lại Triệu, gửi lời về tâu đại vương, ngày khác sẽ về nhận tội!

Vua Ngụy hỏi tình hình giao binh. Vệ Khánh thuật hết một lượt. Quần thần đều la báii hô vạn tuế. Vua Ngụy cả mừng, liền truyền gọi Như Cơ ở lãnh cung ra, cho Nhan An ra khỏi ngục, đều được miễn tội. Như Cơ tạ ân xong tâu rằng:

– Cứu Triệu thành công, khiến nước Tần sợ oai đại vương, vua Triệu phải mang ân đại vương, đều là công của Tín Lăng Quân. Tín Lăng Quân là trường thành của nước, là tôn khí của nhà, há nên bỏ ở nước ngoài, xin đại vương sai sứ triệu về nước, một là để tỏ tình yêu người thân thích, hai là tỏ nghĩa tôn người tài.

Vua Ngụy nói:

– Hắn được miễn tội đã đủ, lại còn dám kể công ư?

Rồi truyền những bổng lộc ở ấp phong của Tín Lăng Quân lại trao trả cho gia quyến chỉ dung, chứ không cho đón về nước.

Lại nói vua Tần thua trận về nước, thái tử An Quốc Quân đem vương tôn Tử Sở ra đón ở ngoài thành, đều tâu Lã Bất Vi là người giỏi, vua Tần phong làm khách khanh, cấp cho ấp ăn lộc nghìn nóc nhà. Vua Tần nghe Trịnh An Bình hàng Ngụy, thì cả giận, bắt giết cả họ. Trịnh An Bình là người của thừa tướng Phạm Chuy tiến cử. Theo phép nước Tần hề ai tiến cử người không ra gì, thì cũng phải chịu tội như người được tiến cử. Nay Trịnh An Bình phản Tần hàng Ngụy, đã phải giết cả họ rồi, theo như phép trên, Phạm Chuy tất phải chịu cùng tội, Phạm Chuy bèn nằm trên cỏ khô để đợi tội.

o O o